

ÚVOD DO VEŘEJNÉ SPRÁVY

Přednáška č. 5

ORGANIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY, ORGANIZAČNÍ PRINCIPY, MOC, STRUKTURA

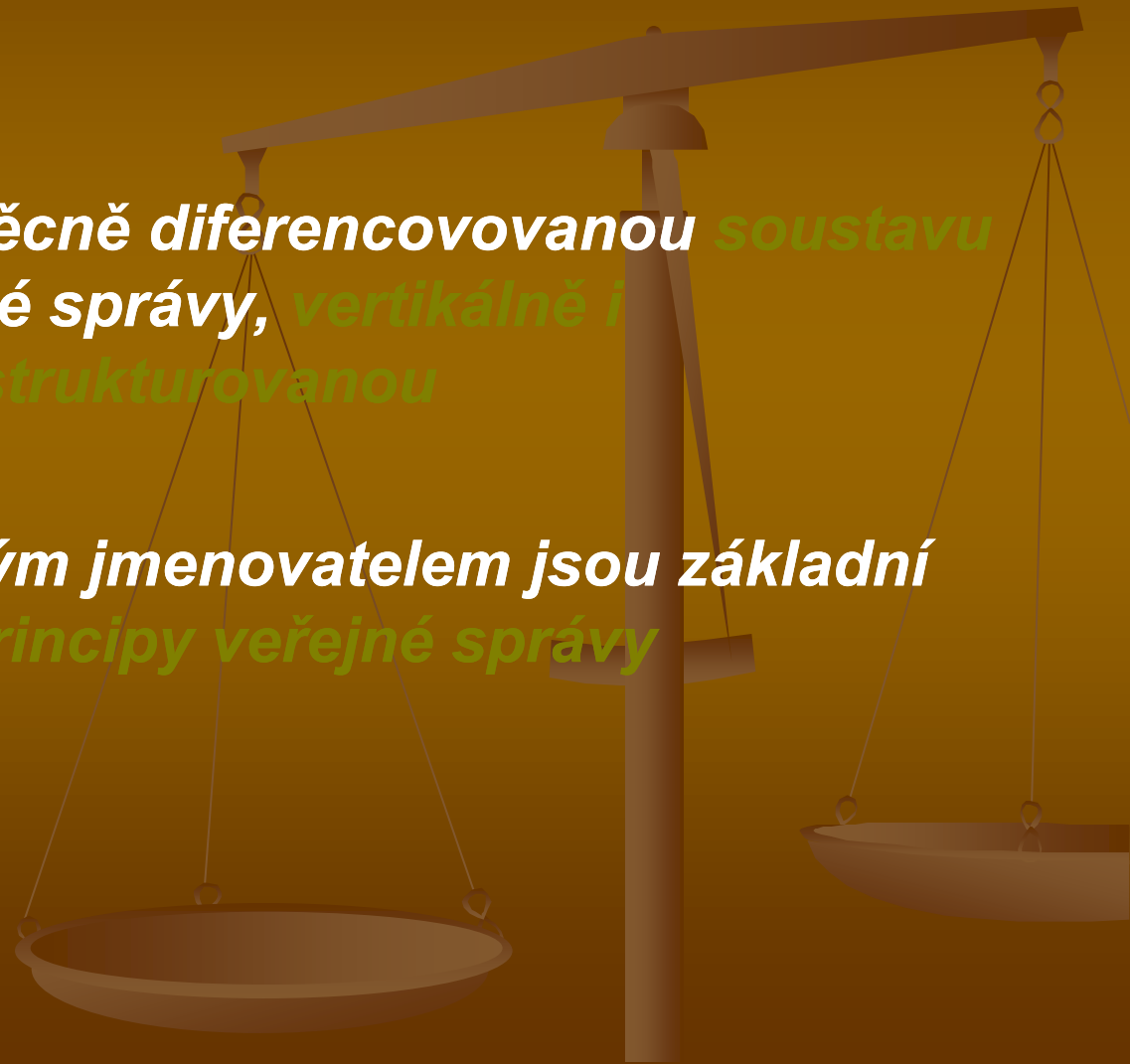

PrF MU, říjen 2012

© petr průcha, 2012

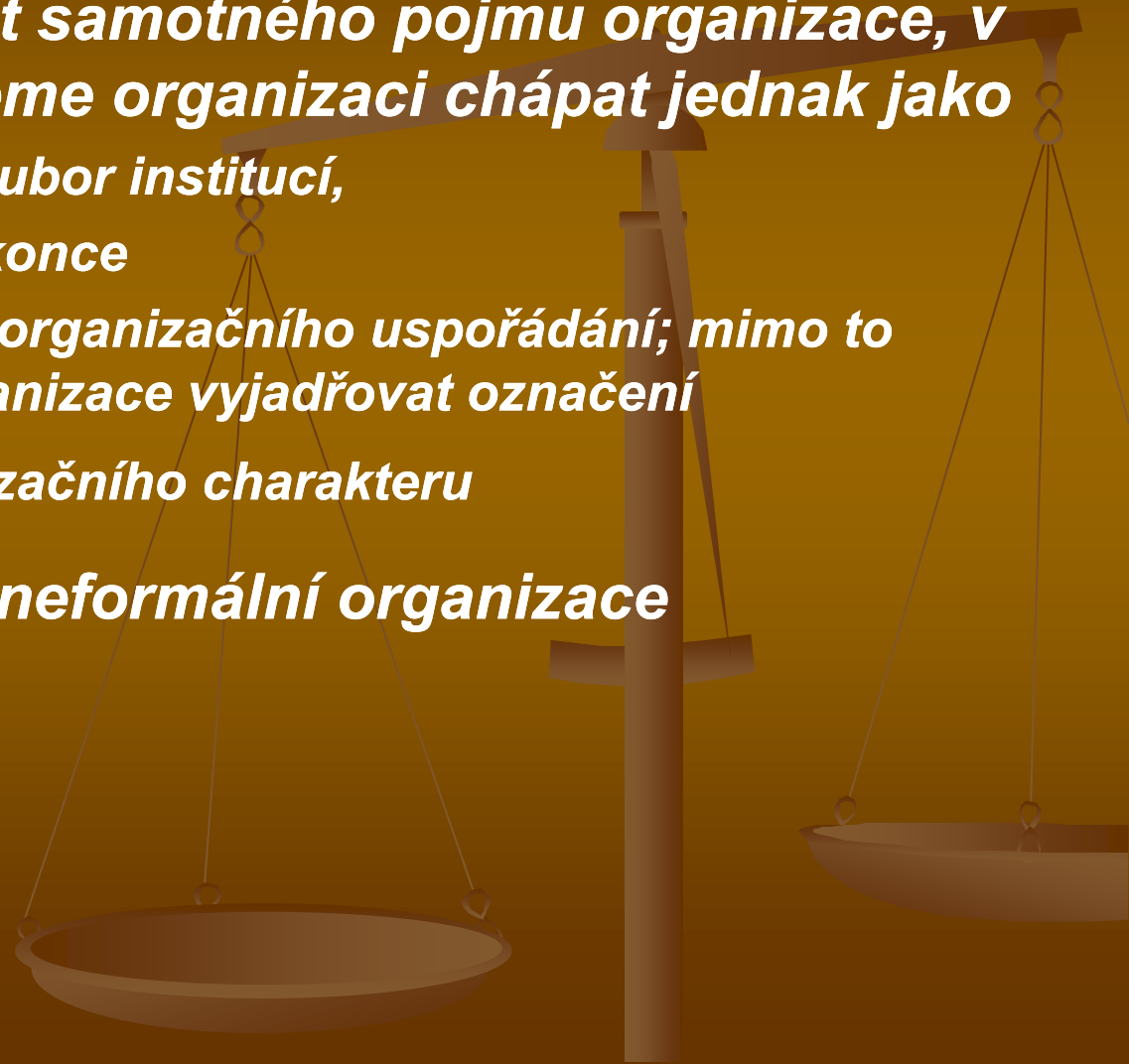
Organizace veřejné správy

- představuje věcně diferencovanou soustavu orgánů veřejné správy, vertikálně i horizontálně strukturovanou
- jejím společným jmenovatelem jsou základní organizační principy veřejné správy

K pojmu organizace

- *Mnohovýznamovost samotného pojmu organizace, v jejímž smyslu můžeme organizaci chápat jednak jako*
 - *instituci nebo soubor institucí,*
 - *strukturu, či dokonce*
 - *system určitého organizačního uspořádání; mimo to může pojem organizace vyjadřovat označení*
 - *činnost(i) organizačního charakteru*
- *Tzv. formální a tzv. neformální organizace*
- *Reorganizace*

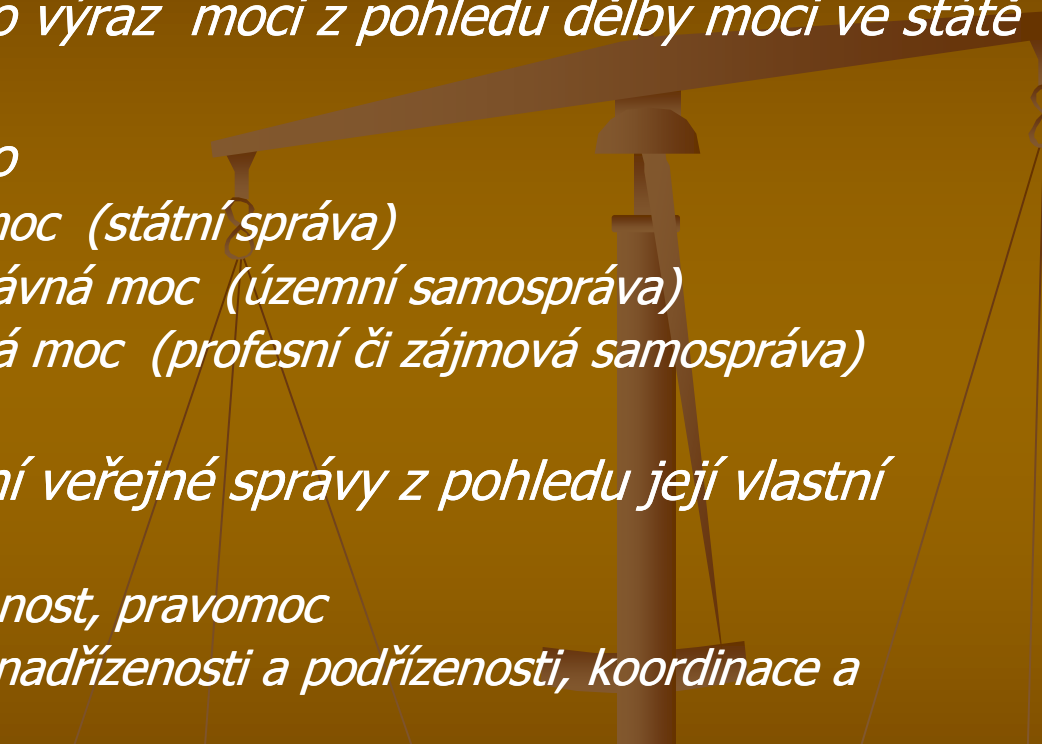

Principy organizace veřejné správy

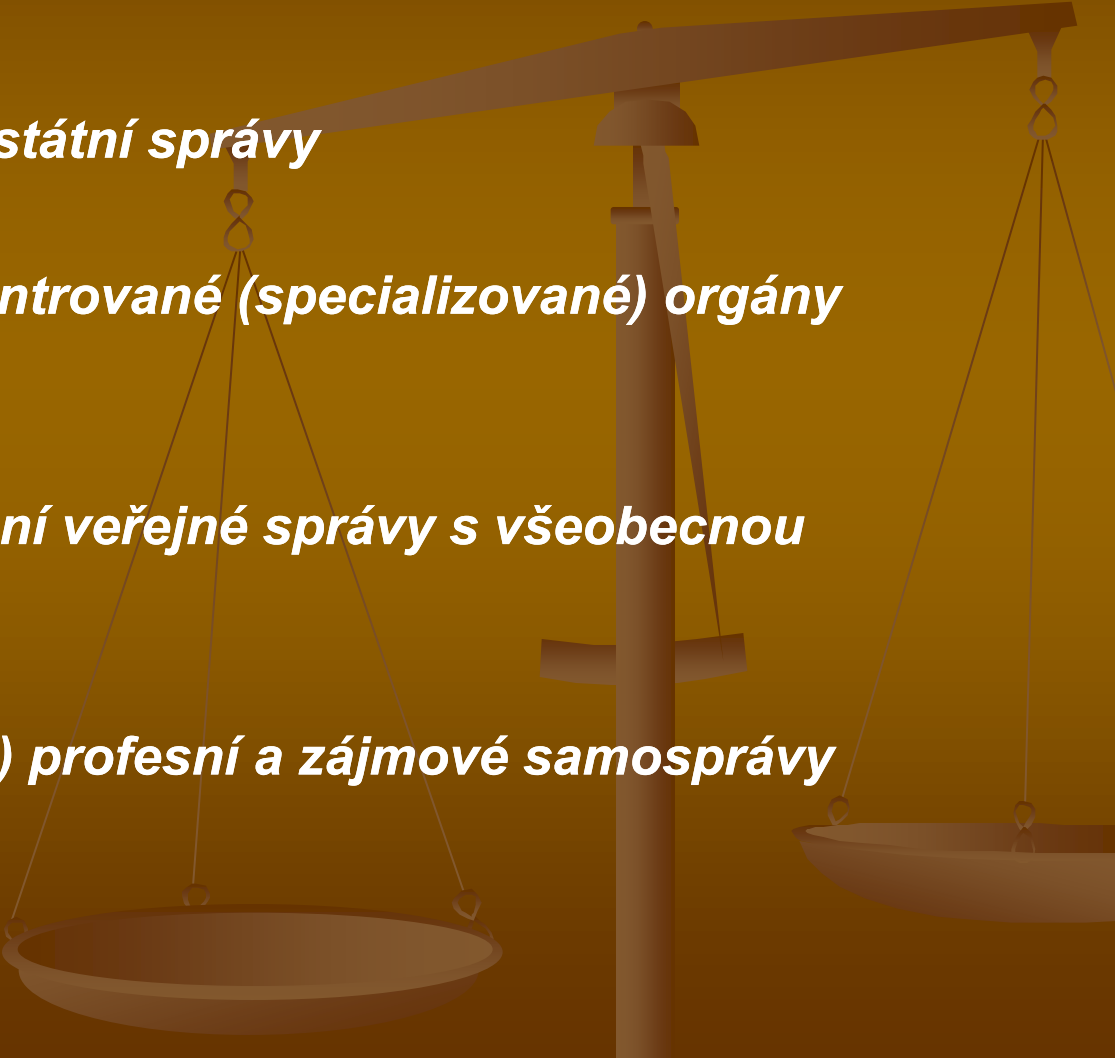
- *Princip centralizace, decentralizace, koncentrace a dekoncentrace*
- *Princip územní a rezortní*
- *Princip monokratický a kolegiální*
- *Princip volební a jmenovací*

Povaha a formy projevu „moci“ veřejné správy

- *Veřejná správa jako výraz moci z pohledu dělby moci ve státě*
 - *Veřejná správa jako*
 - *výkonná státní moc (státní správa)*
 - *územní samosprávná moc (územní samospráva)*
 - *jiná samosprávná moc (profesní či zájmová samospráva)*
 - *Mocenské postavení veřejné správy z pohledu její vlastní organizace*
 - *navenek - působnost, pravomoc*
 - *dovnitř - vztahy nadřízenosti a podřízenosti, koordinace a kooperace*
-

Struktura organizace veřejné správy

- **Ústřední orgány státní správy**
 - **Územně dekoncentrované (specializované) orgány státní správy**
 - **Organizace územní veřejné správy s všeobecnou působností**
 - **Orgány (subjekty) profesní a zájmové samosprávy**
-

Ústřední orgány státní správy, ministerstva a jiné ústřední správní úřady

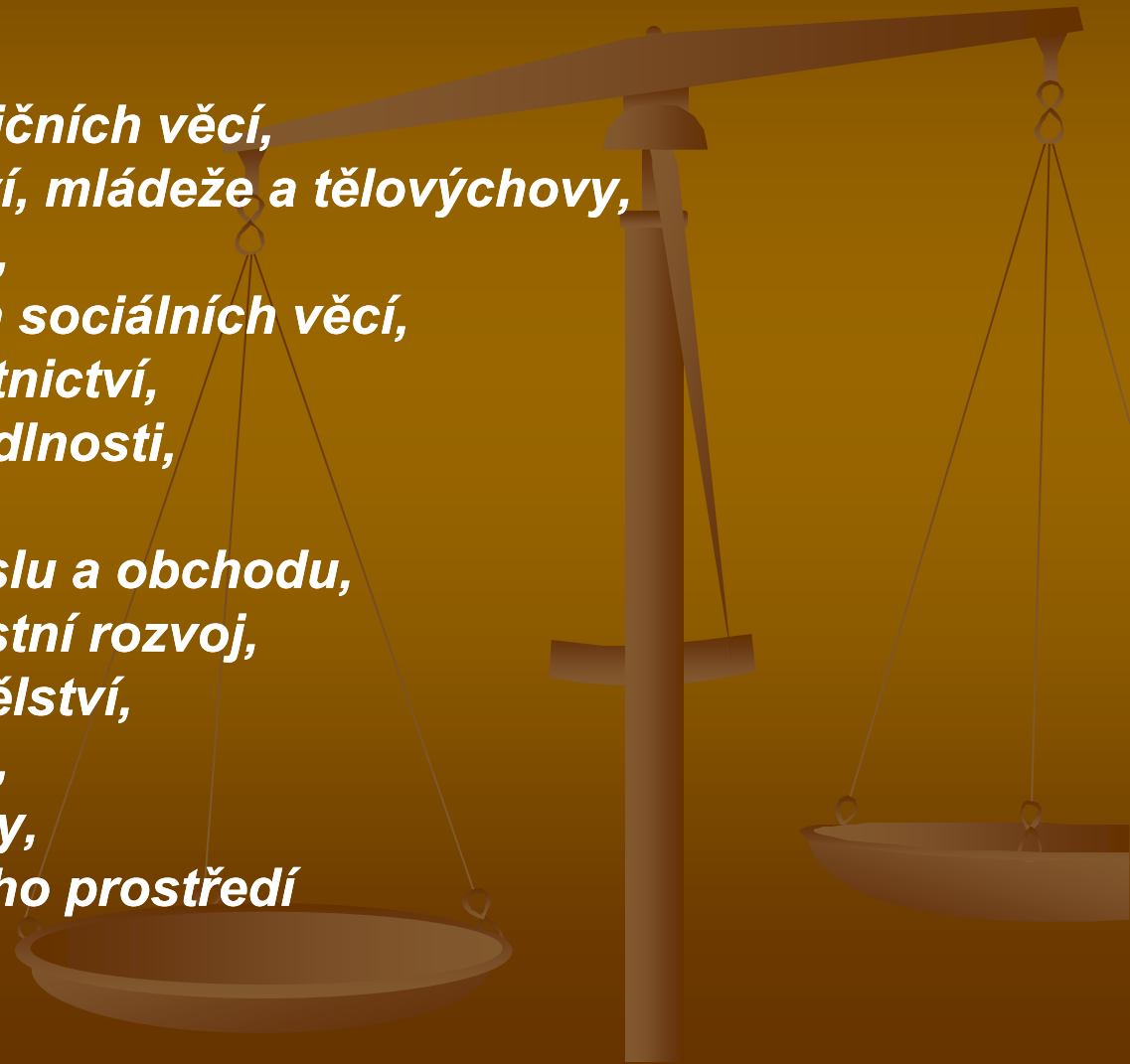
■ navazují na vládu

- **vláda - vrcholný orgán výkonné moci** (Ústava České republiky, úst. zákon č. 1/1993 Sb.; tzv. **ústavní orgán**)
 - **disponuje tzv. všeobecnou působností (včetně normotvorné pravomoci) a v tomto smyslu je také vrcholným koncepčním a řídicím orgánem výkonu státní správy,**
 - **řídí, sjednocuje a kontroluje činnost ministerstev,**
 - **úkoly spojené s provozním zabezpečením činnosti vlády České republiky a jejich orgánů plní Úřad vlády České republiky**
 - **organizační jednotkou Úřadu vlády České republiky je Generální ředitelství státní služby,**
 - **může zřídit Legislativní radu vlády**

Ministerstva - ústřední orgány státní správy, resp. ústřední správní úřady, v jejichž čele stojí člen vlády

(v pořadí dle zákona č. 2/1969 Sb.)

- **Ministerstvo financí,**
- **Ministerstvo zahraničních věcí,**
- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,**
- **Ministerstvo kultury,**
- **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
- **Ministerstvo zdravotnictví,**
- **Ministerstvo spravedlnosti,**
- **Ministerstvo vnitra,**
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu,**
- **Ministerstvo pro místní rozvoj,**
- **Ministerstvo zemědělství,**
- **Ministerstvo obrany,**
- **Ministerstvo dopravy,**
- **Ministerstvo životního prostředí**

Členění ministerstev podle oblastí, resp. úseků veřejné správy

■ **správa hospodářská**

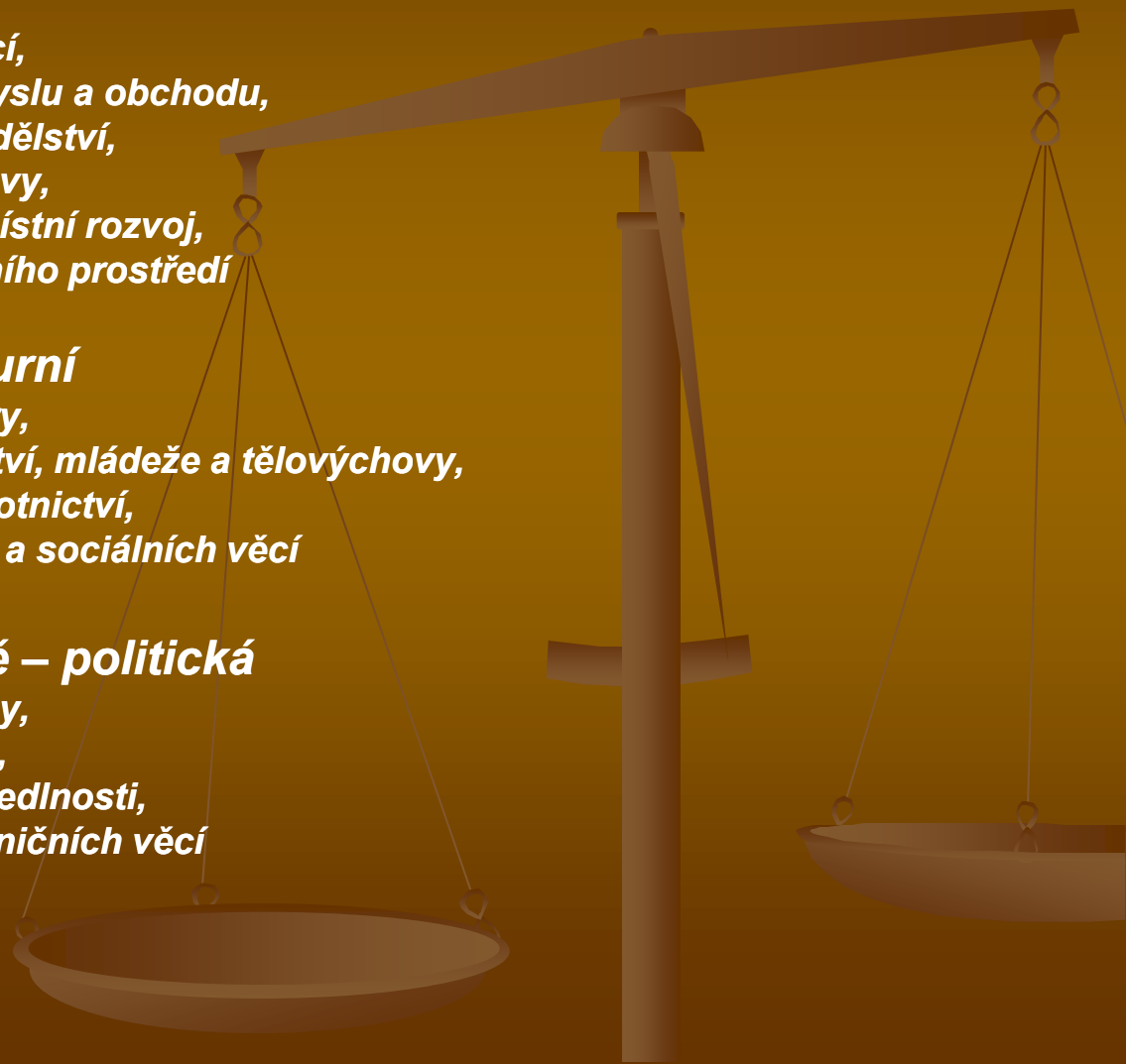
- *Ministerstvo financí,*
- *Ministerstvo průmyslu a obchodu,*
- *Ministerstvo zemědělství,*
- *Ministerstvo dopravy,*
- *Ministerstvo pro místní rozvoj,*
- *Ministerstvo životního prostředí*

■ **správa sociálně – kulturní**

- *Ministerstvo kultury,*
- *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,*
- *Ministerstvo zdravotnictví,*
- *Ministerstvo práce a sociálních věcí*

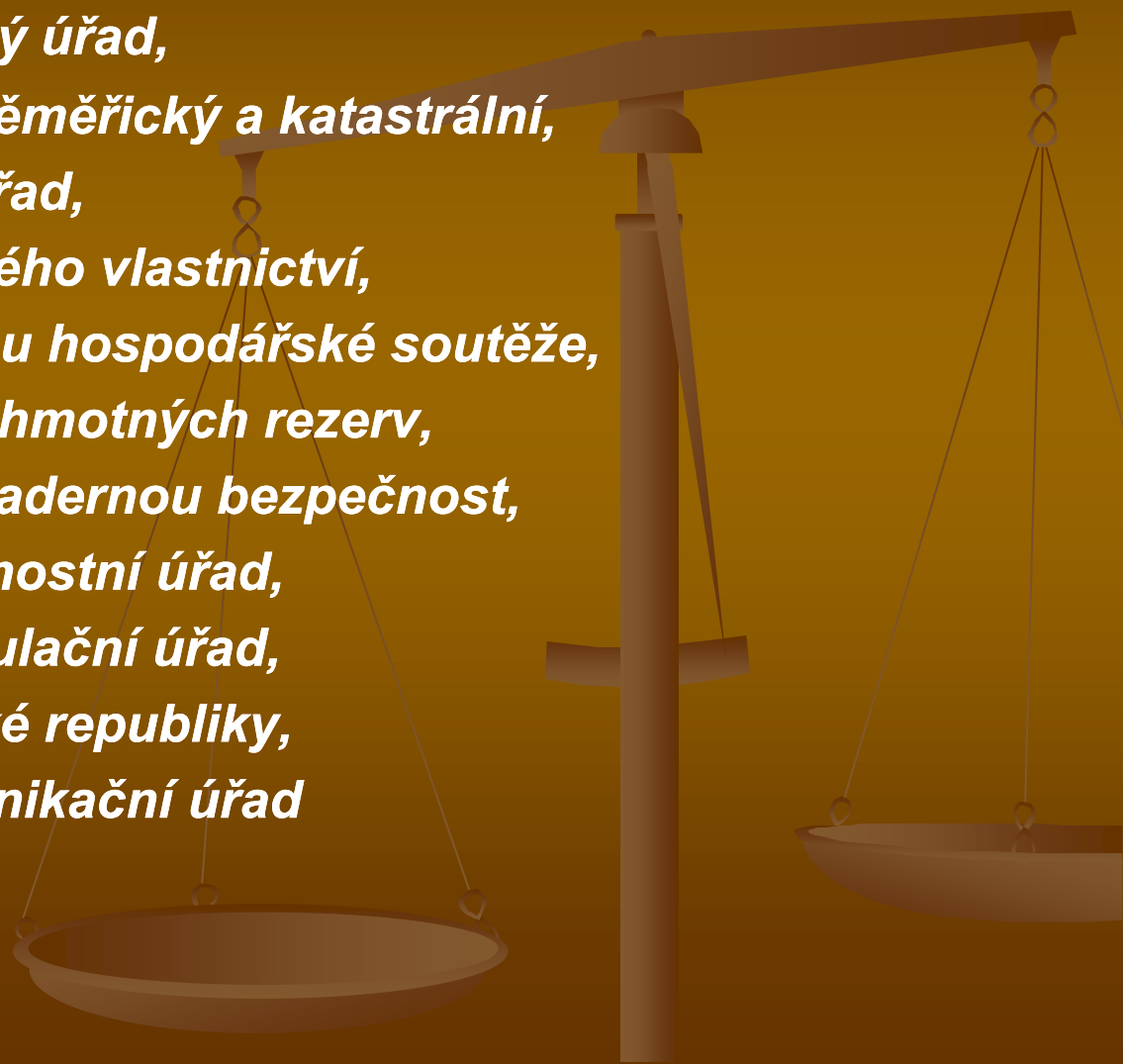
■ **správa administrativně – politická**

- *Ministerstvo obrany,*
- *Ministerstvo vnitra,*
- *Ministerstvo spravedlnosti,*
- *Ministerstvo zahraničních věcí*

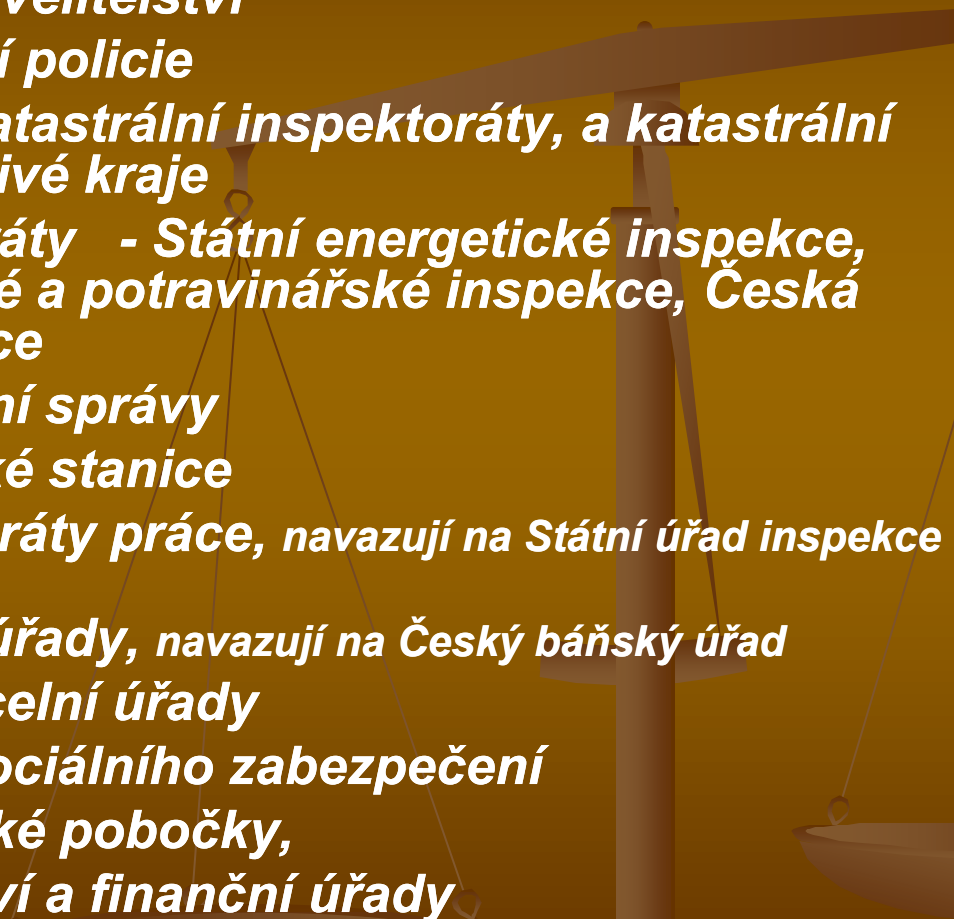

Tzv. jiné, resp. další ústřední správní úřady

- *Český statistický úřad,*
- *Český úřad zeměměřický a katastrální,*
- *Český báňský úřad,*
- *Úřad průmyslového vlastnictví,*
- *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,*
- *Správa státních hmotných rezerv,*
- *Státní úřad pro jadernou bezpečnost,*
- *Národní bezpečnostní úřad,*
- *Energetický regulační úřad,*
- *Úřad vlády České republiky,*
- *Český telekomunikační úřad*

Územně dekoncentrované (specializované) orgány státní správy

- **krajská vojenská velitelství**
 - **krajská ředitelství policie**
 - **zeměměřické a katastrální inspektoráty, a katastrální úřady pro jednotlivé kraje**
 - **územní inspektoráty - Státní energetické inspekce, Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Česká obchodní inspekce**
 - **krajské veterinární správy**
 - **krajské hygienické stanice**
 - **oblastní inspektoráty práce, navazují na Státní úřad inspekce práce**
 - **obvodní báňské úřady, navazují na Český báňský úřad**
 - **celní ředitelství, celní úřady**
 - **okresní správy sociálního zabezpečení**
 - **úřad práce, krajské pobočky,**
 - **finanční ředitelství a finanční úřady**
-

Organizace územní veřejné správy se všeobecnou působností

- *kraje, obce - jako výsledek reformy po přelomu r. 1989/90*
- *okresy - nebyly zrušeny*
- *územní členění (vč. stavu dle zákona č. 36/1960 Sb., ve znění pozdějších předpisů)*
- *specifika obecního „uspořádání“ (tříúrovňový model, specifikem **statutární města** a hlavní město **Praha**)*

Existující kraje

■ Zákon č. 36/1960 Sb.

■ vytvářejí se tyto kraje:

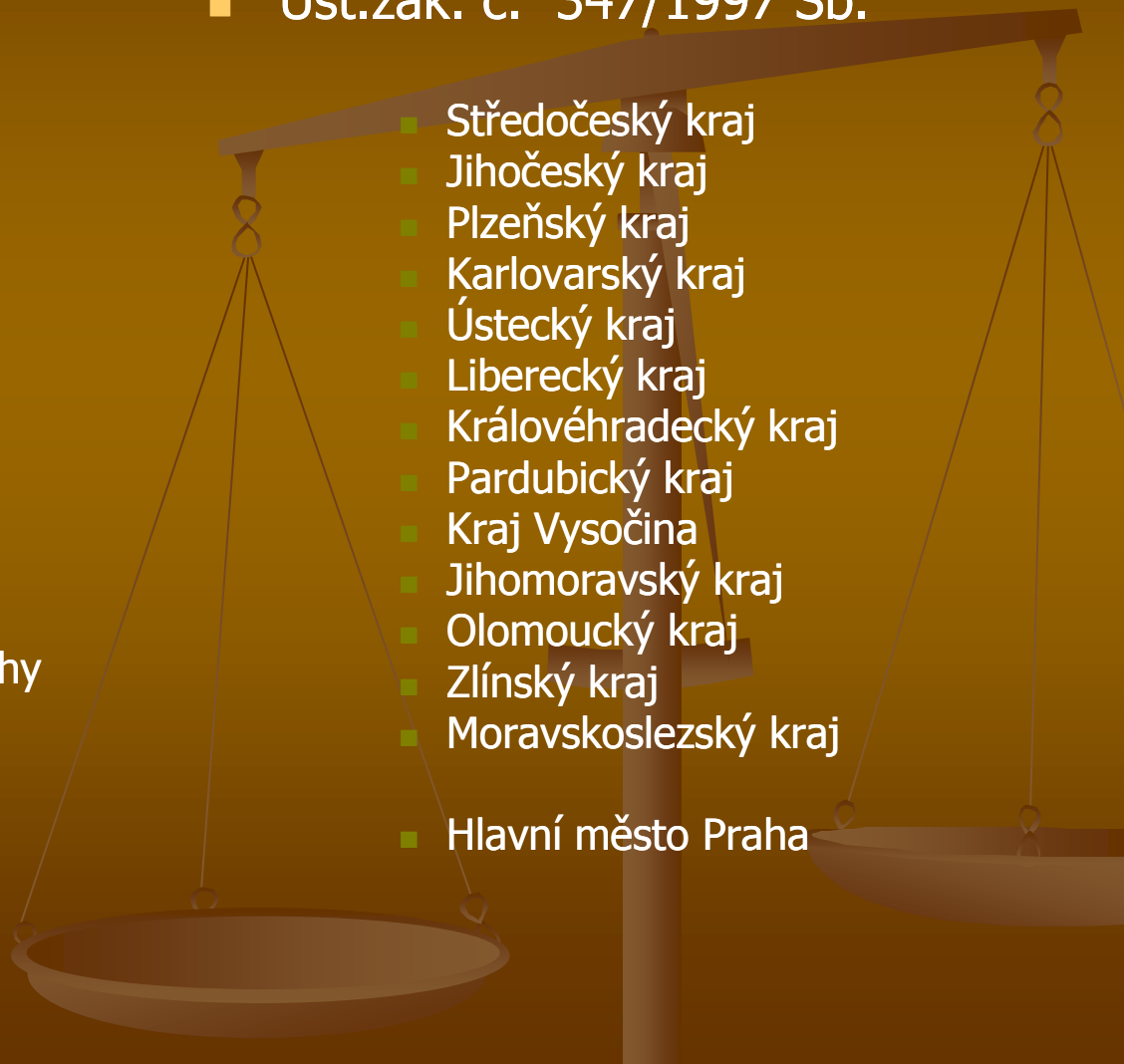
- Kraj Středočeský
- Kraj Jihočeský
- Kraj Západočeský
- Kraj Severočeský
- Kraj Východočeský
- Kraj Jihomoravský
- Kraj Severomoravský

- zvl. postavení hl.m Prahy

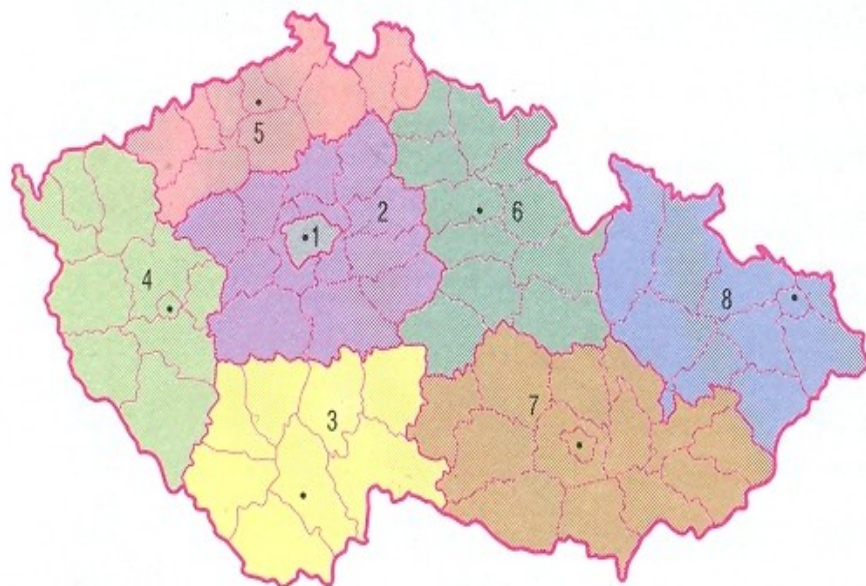
■ Úst.zák. č. 347/1997 Sb.

- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Zlínský kraj
- Moravskoslezský kraj

- Hlavní město Praha

ÚZEMNĚSPRÁVNÍ ČLENĚNÍ 1960–1990

8 krajů, 75 okresů

1. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	5. SEVEROČESKÝ
2. STŘEDOČESKÝ	6. VÝCHODOČESKÝ
3. JIHOČESKÝ	7. JIHMORAVSKÝ
4. ZÁPADOČESKÝ	8. SEVEROMORAVSKÝ

ÚZEMNĚSPRÁVNÍ ČLENĚNÍ 2000

14 VÚSC, 76 okresů

1. PRAHA	3. JIHOČESKÝ	7. LIBERECKÝ	11. JIHMORAVSKÝ
2. STŘEDOČESKÝ	4. PLZEŇSKÝ	8. KRÁLOVÉHRADECKÝ	12. ZLÍNSKÝ
	5. KARLOVARSKÝ	9. PARDUBICKÝ	13. OLOMOUCKÝ
	6. ÚSTECKÝ	10. VYSOČINA	14. MORAVSKOSLEZSKÝ

Kraje (barevně odlišeny), s vyznačením okresů

Jihomoravský kraj - se sídlem v Brně,
vymezený územím okresů Blansko, Brno-město, Brno-venkov,
Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo

Druhy obcí

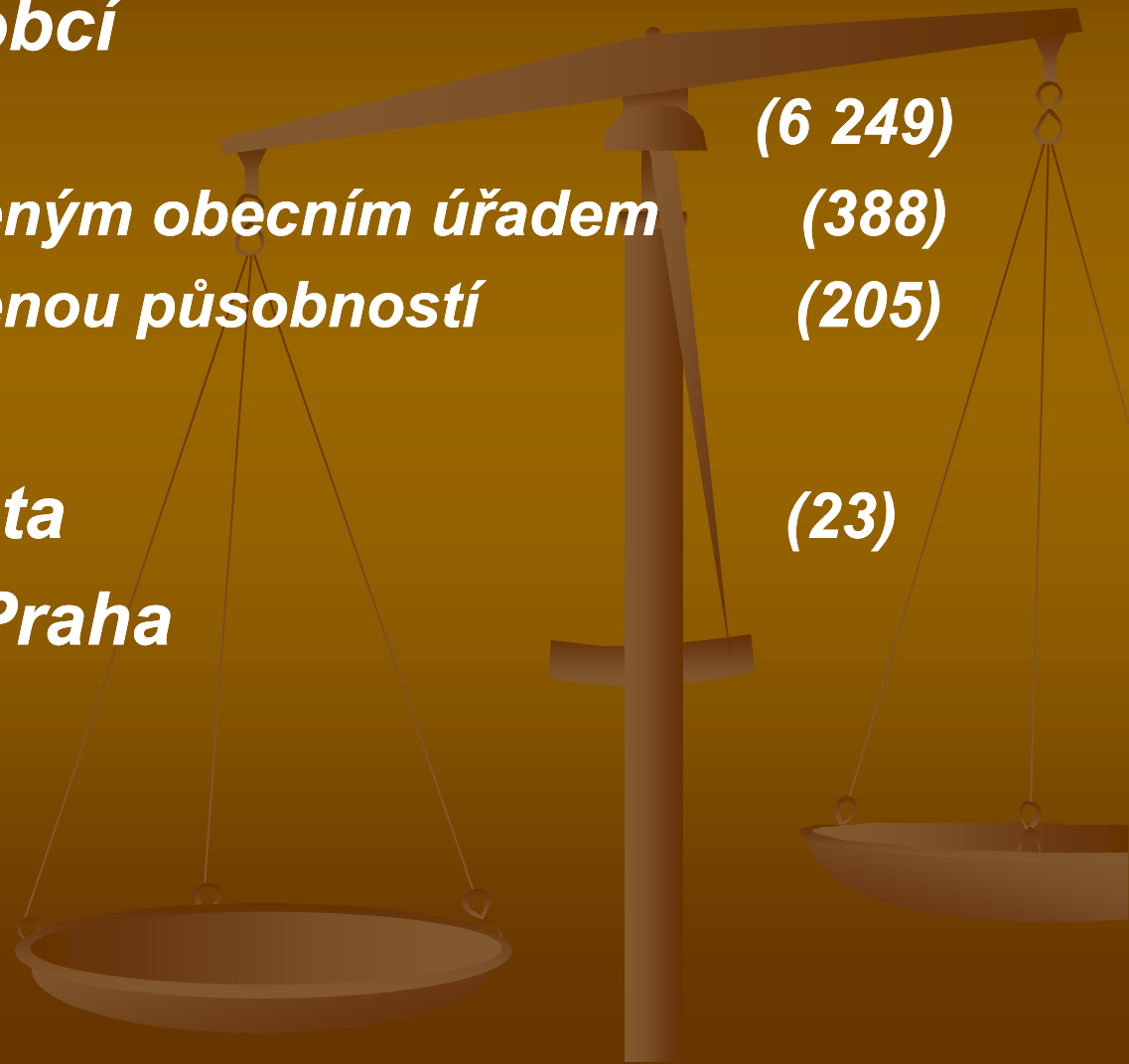
■ *kategorizace obcí*

- *obce (běžné)* (6 249)
- *obce s pověřeným obecním úřadem* (388)
- *obce s rozšířenou působností* (205)

■ *statutární města*

(23)

■ *hlavní město Praha*

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

